ADRODDIAD I'R CABINET

Dyddiad	**22 Mai 2018**
Aelod Cabinet	**Y Cynghorydd Peredur Jenkins**
Pwnc	**Trosolwg Arbedion 2017/18: Adroddiad Cynnydd ar Wireddu Cynlluniau Arbedion**
Swyddog Cyswllt	**Dafydd L Edwards, Pennaeth Cyllid**

Y PENDERFYNIAD A GEISIR

Nodi'r cynnydd calonogol tuag at wireddu cynlluniau arbedion yn ystod 2017/18.

---

1. CYFLWYNIAD / CEFNDIR

Yn Strategaeth Ariannol y Cyngor am y flwyddyn 2017/18, roeddem wedi cynllunio £7,414,750 o arbedion. Mae gwireddu'r cynlluniau unigol yn gyfrifoldeb aelodau perthnasol o'r Cabinet, a chyfrifoldeb yr Aelod Cabinet dros Gyllid yw cadw trosolwg o'r darlun cyfan. Adroddir yma ar sefyllfa gwireddu'r arbedion hyd at 31 Mawrth 2018.

2. CYNLLUNIAU ADRANNOL blynyddoedd blaenorol

Mae **Atodiad 1** yn crynhoi cyrhaeddiad pob adran yn erbyn y targed arbedion a gariwyd ymlaen o 2016/17. Dim ond dau gynllun sydd bellach yn sefyll, a disgwylir i'r ddau gael eu gwireddu yn ystod 2018/19. Yn nhermau ariannol (£), mae dros 99% o arbedion 2015/16 a 2016/17 wedi'u gwireddu.

3. CYNLLUNIAU ADRANNOL 2017/18

3.1 Mae **Atodiad 2** yn crynhoi'r sefyllfa o ran gwireddu cynlluniau arbedion 2017/18. O'r 122 o gynlluniau, mae 108 wedi eu gwireddu'n llawn neu yn rhannol yn amserol, ond bu llithriad mewn gwireddu'r gweddill. Yn nhermau ariannol (£), mae 81% o'r arbedion wedi'u gwireddu.

3.2 Yn f'adroddiad ym mis Medi 2017, bu i mi gyfeirio at yr her sylweddol o wireddu nifer o gynlluniau yn yr **Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant**. Ar 13 Chwefror 2018, cyflwynwyd adroddiad gan yr Aelod Cabinet Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant i'r Cabinet a phenderfynwyd cyfuno amryw o gynlluniau unigol i ffrydiau gwaith sydd yn cyflawni arbedion o'r un cyllidebau. Rhagwelir y bydd yn galluogi i'r Adran, yn ystod 2018/19, wneud cynnydd sylweddol tuag at wireddu'r arbedion sydd wedi llithro.

3.3 Cyflwynodd yr Aelod Cabinet Plant adroddiad i'r Cabinet ar 9 Ionawr, yn cyfeirio at yr her o wireddu'r cynlluniau arbedion eleni ac yn benodol, gweddill arbedion y cynllun "Dechrau i'r Diwedd" fel ag yr oedd wedi ei ragweld. Cytunwyd bod angen i'r **Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd** adolygu'r deilliannau ariannol hyd yma o'u cymharu â'r damcaniaethau gwreiddiol, ynghyd â'r rhagolygon i'r dyfodol. Mae cyllido gofal plant yn faes sy'n creu pryder i sawl awdurdod lleol, felly 'rwy'n annog yr Aelod Cabinet Plant i gyflwyno canlyniad yr adolygiad mor fuan ag y bo modd, er mwyn ystyried os bydd angen i'r Adran Plant gyflwyno cynllun amgen i wireddu'r arbedion ariannol perthnasol.

3.4 Mae un cynllun gan yr **Adran Priffyrdd** yn parhau'n bryder, a chyflwynwyd adroddiad i'r Pwyllgor Craffu Cymunedau ar 19 Ebrill 2018 er mwyn egluro'r sefyllfa, ac ystyried dull amgen o wireddu'r arbediad yn llawn. Disgwylir i'r Aelod Cabinet gyflwyno adroddiad yn ystyried sylwadau'r Pwyllgor.

3.5 Yn gyffredinol, rwy'n fodlon iawn gyda'r cynnydd sydd wedi ei wneud i wireddu cynlluniau arbedion 2017/18.

4. CYNLLUNIAU ADRANNOL 2018/19

Mae **Atodiad 3** yn crynhoi'r sefyllfa o ran y cynlluniau sydd ar y gweill i'w gwireddu yn 2018/19. Er yn gynnar yn y flwyddyn ariannol, mae'r rhagolygon o wireddu'r cynlluniau hyn yn gyffredinol addawol, gyda dim ond un cynllun yn destun pryder.

5. CASGLIAD

5.1 Er bod rhai adrannau wedi gwireddu'r oll o'u cynlluniau arbedion, mae'n anorfod bod gwireddu rhai cynlluniau o fewn yr amserlen wreiddiol wedi bod yn heriol, yn arbennig rhai o'r cynlluniau mwyaf gan yr Adran Plant a'r Adran Oedolion. Mae angen mwy o amser i gynllunio a gweithredu'n briodol ar rai cynlluniau, ac mae'r Cabinet mewn gwahanol gyfarfodydd wedi cymeradwyo addasu ac ail-broffilio cynlluniau mewn rhai meysydd, sydd wedi ymestyn yr amserlen gwireddu.

5.2 Carwn ddiolch i holl Aelodau'r Cabinet am barhau i fonitro'r cynlluniau arbedion ac rwyf yn ymwybodol bod gwaith yn mynd rhagddo ym mhob adran er mwyn sicrhau'r nod. Gofynnaf i'r Cabinet nodi'r cyrhaeddiad derbyniol iawn tuag at wireddu cynlluniau arbedion yn 2017/18, a'r cynnydd calonogol a ragwelir tuag at wireddu rhaglen arbedion 2018/19.

Barn yr Aelod Lleol
Dim yn berthnasol

Barn y Swyddogion Statudol

Y Swyddog Monitro:
Dim sylwadau o safbwynt priodoldeb.

Y Pennaeth Cyllid:
Rwyf wedi cydweithio gyda'r Aelod Cabinet i baratoi'r adroddiad yma ac yn cadarnhau'r cynnwys.

Atodiadau:
Atodiad 1 – Trosolwg Cynlluniau Arbedion 2016/17 fesul adran
Atodiad 2 – Trosolwg Cynlluniau Arbedion 2017/18 fesul adran
Atodiad 3 – Trosolwg Cynlluniau Arbedion 2018/19 fesul adran

ATODIAD 1

TROSOLWG CYNLLUNIAU ARBEDION 2016/17 FESUL ADRAN

Adran	**Cyfanswm Arbedion 2016/17 a'r rhai o 2015/16 sydd eto i'w gwireddu** **£ (nifer)**	**Cynlluniau wedi eu gwireddu** **£ (nifer)**	**Wrthi'n gweithredu, ond wedi llithro** **£ (nifer)**	**Cynllun heb ei lawn ddatblygu neu wedi methu** **£ (nifer)**	**Sylwadau'r Pennaeth Cyllid**
Addysg	94,090 (3)	55,410 (2)	38,680 (1)	-	Gwaith ar wireddu'r cynllun "Ffordd Gwynedd - Uned Cyflogau a Chontractau" wedi ei ehangu, ac yn parhau. Er bod y system yn weithredol o ddechrau Ebrill 2017, rhagwelir gwireddu'r arbedion yn 2018/19.
Ysgolion	2,095,000 (1)	2,095,000 (1)	-	-	Arbedion 2016/17 y cynllun wedi eu gwireddu.
Amgylchedd	656,480 (21)	656,480 (21)			Holl gynlluniau'r flwyddyn wedi'u gwireddu.
Cefnogaeth Gorfforaethol	575,040 (16)	575,040 (16)	-	-	Holl gynlluniau'r flwyddyn wedi'u gwireddu.
Cyllid	374,600 (17)	374,600 (17)	-	-	Holl gynlluniau'r flwyddyn wedi'u gwireddu.
Economi a Chymuned	801,280 (17)	801,280 (17)	-	-	Holl gynlluniau'r flwyddyn wedi'u gwireddu.
Oedolion, Iechyd a Llesiant	1,559,220 (30)	1,559,220 (30)	-	-	Holl gynlluniau'r flwyddyn wedi'u gwireddu.

	Cyfanswm Arbedion 2016/17 a'r rhai o 2015/16 sydd eto i'w gwireddu **£ (nifer)**	**Cynlluniau wedi eu gwireddu** **£ (nifer)**	**Wrthi'n gweithredu, ond wedi llithro** **£ (nifer)**	**Cynllun heb ei lawn ddatblygu neu wedi methu** **£ (nifer)**	**Sylwadau'r Pennaeth Cyllid**
Plant a Theuluoedd	753,000 (11)	753,000 (11)	-	-	Holl gynlluniau'r flwyddyn wedi'u gwireddu.
Priffyrdd a Bwrdeistrefol	(2016/17) 1,934,100 (20) (2015/16) 40,000 (1)	1,934,100 (20)	- 40,000 (1)	-	Holl gynlluniau 2016/17 wedi'u gwireddu, ond gwelir llithriad ar y cynllun 2015/16 "Rhesymoli Banciau Ailgylchu". Fodd bynnag, mae'r Adran yn ffyddiog o'i wireddu yn ystod 2018/19.
Ymgynghoriaeth	146,000 (4)	146,000 (4)	-	-	Holl gynlluniau'r flwyddyn wedi'u gwireddu.
Tîm Rheoli Corfforaethol	-	-	-	-	Dim cynlluniau wedi eu rhaglennu yn 2016/17.
Trawsadrannol	212,600 (3)	212,600 (3)	-	-	Holl gynlluniau'r flwyddyn wedi'u gwireddu.
CYFANSWM	**(2016/17) 9,201,410 (144)** **(2015/16) 40,000 (1)**	**9,162,730 (143)**	**38,680 (1)** **40,000 (1)**	**-**	**Yn nhermau ariannol (£), mae 99.5% o gynlluniau arbedion 2015/16 a 99.6% o gynlluniau arbedion 2016/17 wedi eu gwireddu. Rhagwelir gwireddu'r ddau gynllun sy'n sefyll yn ystod 2018/19.**

TROSOLWG CYNLLUNIAU ARBEDION 2017/18 FESUL ADRAN **ATODIAD 2**

Adran	**Cyfanswm Arbedion 2017/18** **£ (nifer)**	**Cynlluniau wedi eu gwireddu** **£ (nifer)**	**Cynlluniau ar drac i gyflawni'n amserol** **£ (nifer)**	**Wrthi'n gweithredu, ond yn llithro** **£ (nifer)**	**Cynllun heb ei lawn ddatblygu neu wedi methu** **£ (nifer)**	**Sylwadau'r Pennaeth Cyllid**
Addysg	417,120 (5)	358,820 (4)	-	58,300 (1)	-	Bu llithriad cyn gweithredu'r cynllun "Lleihau amser / a neu godi ffi am yr elfen gwarchod o fewn y cynllun brecwast am ddim i blant ysgolion cynradd", ond rhagwelir gwireddu yn llawn yn fuan.
Ysgolion	990,000 (1)	691,010 (1)	-	298,990 (1)	-	Yn dilyn penderfyniad y Cabinet ar 13 Rhagfyr 2016, mae rhan ysgolion uwchradd o arbedion y cynllun hwn, sef £298,990, yn cael ei bontio gan y Cyngor am ddwy flynedd.
Amgylchedd	962,480 (25)	946,150 (24)	-	16,330 (1)	-	Yn gwneud cynnydd derbyniol tuag at wireddu, ond mae angen gwneud ychydig o waith er gwireddu'r arbedion yn llawn o'r cynllun "Cau adeiladau Frondeg Pwllheli ac Adeilad Ffordd y Traeth Felinheli".
Cefnogaeth Gorfforaethol	408,470 (11)	408,470 (11)	-	-	-	Holl gynlluniau'r flwyddyn wedi'u gwireddu.
Cyllid	115,210 (9)	115,210 (9)	-	-	-	Holl gynlluniau'r flwyddyn wedi'u gwireddu.
Economi a Chymuned	848,210 (20)	848,210 (20)	-	-	-	Holl gynlluniau'r flwyddyn wedi'u gwireddu.

TROSOLWG CYNLLUNIAU ARBEDION 2017/18 FESUL ADRAN

Adran	**Cyfanswm Arbedion 2017/18** **£ (nifer)**	**Cynlluniau wedi eu gwireddu** **£ (nifer)**	**Cynlluniau ar drac i gyflawni'n amserol** **£ (nifer)**	**Wrthi'n gweithredu, ond yn llithro** **£ (nifer)**	**Cynllun heb ei lawn ddatblygu neu wedi methu** **£ (nifer)**	**Sylwadau'r Pennaeth Cyllid**
Oedolion, Iechyd a Llesiant	1,412,000 (29)	728,760 (22)	76,740 (2)	606,500 (9*)	-	Ar 13 Mawrth 2018, bu i'r Cabinet gymeradwyo cyfuno rhai cynlluniau (oedd eisoes wedi eu cymeradwyo) i ffrydiau gwaith fydd yn cyflawni arbedion o'r un cyllidebau. Mae her gwireddu sylweddol yn parhau, ond mae adolygiad o'r sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn ariannol 2017/18 yn awgrymu bod yr Adran wedi bod yn llwyddiannus yn rheoli'r gyllideb.
Plant a Theuluoedd	339,500 (4)	222,500 (3)	-	117,000 (1)	-	Mae her sylweddol wedi dod i'r amlwg o ran gwireddu'r disgwyliadau ariannol o'r cynllun "Dechrau i'r Diwedd". Deallaf bydd adroddiad llawn ar y sefyllfa yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet yn fuan, er cymeradwyo unrhyw newidiadau i broffil a/neu swm yr arbedion oedd wedi'u rhagweld.

TROSOLWG CYNLLUNIAU ARBEDION 2017/18 FESUL ADRAN

Adran	**Cyfanswm Arbedion 2017/18** **£ (nifer)**	**Cynlluniau wedi eu gwireddu** **£ (nifer)**	**Cynlluniau ar drac i gyflawni'n amserol** **£ (nifer)**	**Wrthi'n gweithredu, ond yn llithro** **£ (nifer)**	**Cynllun heb ei lawn ddatblygu neu wedi methu** **£ (nifer)**	**Sylwadau'r Pennaeth Cyllid**
Priffyrdd a Bwrdeistrefol	1,831,450 (13)	1,587,450 (9*)	-	194,000 (4*)	50,000 (1)	Yn gyffredinol mae'r Adran, wedi gwneud cynnydd derbyniol iawn. Mae adroddiad wedi ei gyflwyno i'r Pwyllgor Craffu Cymunedau ar 19 Ebrill parthed y cynllun "Lleihau Amlder Torri a Threfn Casglu Gwair Trefol" (£50,000), ac o bosib bydd angen darganfod modd amgen o wireddu'r arbediad hwn. Mae gwaith i'w wneud eto er mwyn llawn gyflawni'r arbedion o bedwar cynllun arall, a bydd adroddiad yn cael ei gyflwyno yn fuan i'r Cabinet parthed y mwyaf ohonynt - "Canolfannau Ailgylchu" (£96,000).
Ymgynghoriaeth	105,000 (4)	105,000 (4)	-	-	-	Holl gynlluniau'r flwyddyn wedi'u gwireddu.
Tîm Rheoli Corfforaethol	7,000 (1)	7,000 (1)	-	-	-	Y cynllun wedi ei wireddu.
Trawsadrannol	- 21,690	- 21,690				Gor-gyflawni arbedion
Cyfanswm	**7,414,750 (122)**	**5,996,890 (108*)**	**76,740 (2*)**	**1,291,120 (17*)**	**50,000 (1)**	**Yn nhermau ariannol (£), mae 81% o gynlluniau'r flwyddyn eisoes wedi'u gwireddu, ac mae 1% pellach ar drac.**

(*Mae cyfran o'r cynlluniau mewn mwy nac un porth)

22.5.2018

TROSOLWG CYNLLUNIAU ARBEDION 2018/19 FESUL ADRAN **ATODIAD 3**

Adran	Cyfanswm Arbedion 2018/19 £ (nifer)	Cynlluniau wedi eu gwireddu £ (nifer)	Cynlluniau ar drac i gyflawni'n amserol £ (nifer)	Wrthi'n gweithredu, ond yn llithro £ (nifer)	Cynllun heb ei lawn ddatblygu neu wedi methu £ (nifer)	Sylwadau'r Pennaeth Cyllid
Addysg	521,450 (3)	-	521,450 (3)	-	-	Dim problem yn cael ei ragweld.
Ysgolion	-	-	-	-	-	Dim cynlluniau wedi eu rhaglennu yn 2018/19.
Amgylchedd	154,970 (6)	15,000 (1)	139,970 (5)	-	-	Dim problem yn cael ei ragweld.
Cefnogaeth Gorfforaethol	47,340 (2)	47,340 (2)	-	-	-	Y ddau gynllun wedi eu gwireddu.
Cyllid	40,000 (1)	40,000 (1)	-	-	-	Y cynllun wedi ei wireddu.
Economi a Chymuned	308,830 (3)	-	52,330 (2)	256,500 (1)	-	Dim problem yn cael ei ragweld. Mae £256,500 i ddod o'r cynllun "Rhedeg cyfleusterau hamdden yn fwy effeithiol", lle mae'r Adran yn hyderus o allu cyflawni'n amserol.
Oedolion, Iechyd a Llesiant	645,000 (6)	-	645,000 (6)	-	-	Ar 13 Mawrth 2018, bu i'r Cabinet gymeradwyo cyfuno rhai cynlluniau ac ail-broffilio eraill. O ganlyniad, mae'r Adran yn hyderus o allu cyflawni'n amserol.

TROSOLWG CYNLLUNIAU ARBEDION 2018/19 FESUL ADRAN

Adran	Cyfanswm Arbedion 2018/19 £ (nifer)	Cynlluniau wedi eu gwireddu £ (nifer)	Cynlluniau ar drac i gyflawni'n amserol £ (nifer)	Wrthi'n gweithredu, ond yn llithro £ (nifer)	Cynllun heb ei lawn ddatblygu neu wedi methu £ (nifer)	Sylwadau'r Pennaeth Cyllid
Plant a Theuluoedd	314,480 (2)	-	64,200 (1)	250,280 (1)	-	Mae her sylweddol wedi dod i'r amlwg o ran gwireddu'r disgwyliadau ariannol o'r cynllun "Dechrau i'r Diwedd". Deallaf bydd adroddiad llawn ar y sefyllfa yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet yn fuan, er cymeradwyo unrhyw newidiadau i broffil a/neu swm yr arbedion oedd wedi'u rhagweld.
Priffyrdd a Bwrdeistrefol	86,700 (1)	-	86,700 (1)	-	-	Dim problem yn cael ei ragweld.
Ymgynghoriaeth	-	-	-	-	-	Dim cynlluniau wedi eu rhaglennu yn 2018/19.
Tîm Rheoli Corfforaethol	13,800 (1)	-	13,800 (1)	-	-	Dim problem yn cael ei ragweld.
Trawsadrannol	322,170	-	-	-	322,170	Mae cynlluniau ychwanegol wedi'u datblygu ond eto i'w cymeradwyo.
CYFANSWM	**2,454,740 (25)**	**102,340 (4)**	**1,523,450 (19)**	**506,780 (2)**	**322,170**	**Er yn gynnar iawn yn ystod 2018/19, yn nhermau ariannol (£), mae 4% o gynlluniau'r flwyddyn wedi eu gwireddu a 75% ar drac.**